

94. Portatif Yangın Söndürme Cihazlarının Kullanılması

İşin Amacı

Yanma eylemine başlangıç safhasında hızlı bir şekilde müdahale ederek söndürülmesinin sağlanması ve büyümesine engel olunması hedeflenmektedir.

İşin Kapsamı

Görevli bulunulan alanda çalışan Acil Yardım ve Afet Yöneticileri, İtfaiye Personeli ve diğer personeller ile Portatif Yangın Söndürme Cihazlarının Kullanım sürecini kapsar.

İşin Yapılma Zamanı

Başlangıç safhasında acil müdahale gerektiren yanma eylemlerinde gerçekleştirilmektedir.

İş ile İlgili Tanımlar

Yangın Söndürme Cihazı: Başlangıç aşamasındaki bir yanma eyleminin kimyasal reaksiyon zincirini içeriğindeki malzemeler sayesinde durdurması ile yanma eylemini kontrol altına alarak söndürülmesini sağlayan ve büyümesine engel olan söndürücü cihazdır.

İşin Yapılma Süreçleri

- ✓ Yangın durumu kontrol edilir.
- ✓ Uygun portatif yangın söndürme cihazı seçilir (KKT, CO₂, Kimyasal Gazlı, Sulu, Köpüklü vb.).
- ✓ Yangın söndürme cihazının manometre, pim, mühür ve gövdesi kontrol edilerek kullanıma hazırlanır.
- ✓ Kuru kimyasal tozlu (KKT) yangın söndürme cihazı kullanılıyorsa kontrol edildikten sonra cihazın içindeki tozun basınçlı gaz ile karışması için cihaz ters yüz edilir.
- ✓ Karbondioksitli (CO₂) yangın söndürme cihazı kullanılıyorsa kontrol edildikten sonra hortum lansı sapından tutulur.
- ✓ Yangın söndürme cihazının emniyet pimi çekilerek mühür kopartılır.
- ✓ Yangın söndürme cihazı kullanılırken rüzgâr arkaya alınır ve eğilerek yaklaşılır.
- ✓ Yangın söndürme cihazı ve yangın ile en az 1,5–2 metre mesafe bırakılır.
- ✓ Yangın söndürme cihazının hortumu yangının kaynağına doğru tutulur ve tetiğe sonuna kadar basılır. CO₂ yangın söndürme cihazı kullanılıyorsa valf kapağı sola doğru çevrilir.
- ✓ Söndürme esnasında alevlerin ön tarafından başlayarak arkaya doğru süpürülür.
- ✓ Süpürme esnasında sakın hareketler ile hortum sağa-sola oynatılıp söndürme maddesinin yangını tamamen örtmesi sağlanarak söndürme işlemi gerçekleştirilir.
- ✓ Birden fazla kişi ve söndürme cihazı varsa yangın söndürme cihazları aynı anda değişik yönlerden kullanılır.
- ✓ Söndürme işleminin tamamlandığından emin olduktan sonra alan terk edilir.
- ✓ Kullanılan söndürme cihazı, boş olduğunun anlaşılması için yere yatık olarak bırakılmalıdır.
- ✓ Elektrikli cihazlarda veya akım altındaki elektrik tesisatında meydana gelen yangınlarda mümkünse öncelikle elektrik akımı kesilir.
- ✓ Damlama veya sızıntının gerçekleştiği alana yukarıdan aşağı doğru müdahale edilir.

İşi Gerçekleştirirken Kullanılan Yöntem, Teknik ve Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

✓ Elektrikli cihaz ve elektrik tesisatı kaynaklı yangınlarda mümkünse öncelikle elektrik akımı kesilmelidir. ✓ Yangının türüne göre uygun yangın söndürücü cihazı seçildiğinden emin olunmalıdır. ✓ Portatif yangın söndürme cihazının daha önceden bakım ve kontrolünün yapılarak piminin takılı olduğundan ve kurşun mührün sökülmediğinden emin olunmalıdır. ✓ Yangın söndürme cihazında herhangi bir deforme, ezik ve kaçak varsa cihaz kullanılmamalıdır. ✓ Yangın söndürme cihazı düşürülmemelidir. ✓ Portatif yangın söndürme cihazı PASS (Pimi Çek, Ateşe Yönel, Sık, Söndür) tekniğine uygun olarak kullanılmalıdır. ✓ Birden fazla kişi ve yangın söndürücünün olduğu durumlarda söndürücüler arka arkaya değil aynı anda kullanılmalıdır. ✓ Yangına çok fazla yaklaşmamaya güven aralığını (1,5 – 2 metre) korumaya dikkat edilmelidir. ✓ Çok maksatlı söndürme cihazı (KKT)’nın ortalama boşalma süresinin 10-15 saniye olduğu dikkate alınarak hareket tarzı belirlenmelidir. ✓ Damlama veya sızıntının gerçekleştiği alana yukarıdan aşağı doğru müdahale edilmelidir. ✓ Varsa mekânın kapıları kapatılmalıdır. Eğer ki CO2 içerikli söndürme maddesi kullanılıyorsa kapı kapatılmamalı, boğulma tehlikesine karşı dikkatli olunmalıdır. ✓ Su bazlı yangın söndürücüler akım altındaki elektrik tesisatında kullanılmamalıdır. ✓ Yangın söndürülemiyor ve büyüyorsa alan terk edilmelidir. ✓ Toplanma alanına gidilmeli ve rapor verilmelidir. ✓ Yangın söndürücülerin kullanımından sonra dolum, bakım ve kontrol işlemleri yapılmalı, yeniden yerine konulmalıdır. ✓ Boşalan yangın söndürücü cihazlar aleve atılmamalı ve kullanılmış söndürücüler diğerlerinden ayrılmalıdır. ✓ Pimi açılarak mührü koparılan yangın söndürme cihazları boşalmamış olsa dahi kesinlikle tekrardan doluma gönderilmelidir.	
İş Görenin Kullandığı Araç ve Gereçler	
✓ Portatif Yangın Söndürme Cihazı	
İşin Riskleri	
Çevre ve Malzemede Oluşabilecek Riskler	Çalışanda Oluşabilecek Riskler
✓ Patlama riski. ✓ Gaz kaçağı riski. ✓ Yüksek maliyetli cihazların kullanım dışı kalması.	✓ Yaralanma ve düşürme vb. fiziksel riskler. ✓ Soğuk yanması riski. ✓ Solunum güçlüğü ve/veya boğulma. ✓ Görüş mesafesinin kısalması. ✓ Elektrik çarpması.